

سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۲۹	ساعت شروع: ۱۰ صبح
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹ (چاپ ۹۹)			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).		
	نمره		

۱	به خاطر آوردن: الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) ۱- آقامحمدخان به منظور برقرارکردن نظم به قفقاز لشکرکشی کرد و در همین زمان به دست چند تن از همراهانش به قتل رسید. ۲- نتیجهٔ انقلاب سفید شاه نابودی اقتصادی ایران و وابستگی به بیگانگان بود. ۳- کشور کنونی عراق پس از جنگ جهانی دوم و تجزیهٔ امپراتوری عثمانی، تحت قیمومیت انگلستان شکل گرفت. ب) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) درستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table><tr><td>۱- تسخیر سرزمین های شرق دریای خزر توسط روس ها</td><td>الف- قرارداد ۱۹۱۵ م.</td></tr><tr><td>۲- تقسیم ایران به دو ناحیه شمال از آن روس و جنوب از آن انگلیس</td><td>ب- قرارداد گلستان</td></tr><tr><td>۳- تحکیم نفوذ و سلطه پایدار انگلیس در ایران</td><td>ج- قرارداد آخال</td></tr><tr><td></td><td>د- قرارداد ۱۹۱۹ م.</td></tr></table> ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است). (هر مورد ۰/۲۵ نمره) (شرع - عرف - سیاحان - مسیونرهای) ۱- محاکم در زمان قاجار دعاوی مدنی مانند دعوای خانوادگی، ملکی و ارث را حل و فصل می کردند. ۲- نخستین مدرسه های جدید در ایران توسط اروپایی و آمریکایی تأسیس شد. د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) ۱- شعار کدام یک از نخست وزیران محمدرضا شاه «آشتی ملی» بود؟ الف - شریف امامی ب - از هاری ج - جمشید آموزگار د - اسدالله اعلم ۲- اوج حماسهٔ دفاع مقدس ملت ایران در کدام عملیات بود که در نتیجه آن خرمشهر آزاد شد. الف - مرصاد ب - بیت المقدس ج - طریق القدس د - فتح المبین ه) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) ۱- امام خمینی(ره) چه دیدگاهی نسبت به تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی داشت؟ (ذکر یک مورد کافی است). ۲- اعضای سازمان مجاهدین خلق (منافقین) بعد از انحراف فکری به کدام جریان فکری تمایل پیدا کردند؟	۱- تسخیر سرزمین های شرق دریای خزر توسط روس ها	الف- قرارداد ۱۹۱۵ م.	۲- تقسیم ایران به دو ناحیه شمال از آن روس و جنوب از آن انگلیس	ب- قرارداد گلستان	۳- تحکیم نفوذ و سلطه پایدار انگلیس در ایران	ج- قرارداد آخال		د- قرارداد ۱۹۱۹ م.	۳
۱- تسخیر سرزمین های شرق دریای خزر توسط روس ها	الف- قرارداد ۱۹۱۵ م.									
۲- تقسیم ایران به دو ناحیه شمال از آن روس و جنوب از آن انگلیس	ب- قرارداد گلستان									
۳- تحکیم نفوذ و سلطه پایدار انگلیس در ایران	ج- قرارداد آخال									
	د- قرارداد ۱۹۱۹ م.									
۲	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف - حکمت تاریخی: ب - بناهای کارت پستالی:	۲								
۳	اظهار نظر و قضاوت: (الف ۱ نمره) (ب - ج هر کدام ۰/۵ نمره) الف - چرا پس از پیروزی قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ میان رهبران، شخصیت ها، احزاب و گروه های نهضت ملی شدن صنعت نفت تفرقه و دشمنی افتاد؟ ب - به نظر شما کشورهای اروپایی به چه بهانه ای در امور داخلی امپراتوری عثمانی دخالت می کردند؟	۲								
	«ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم»									

سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۲۹	ساعت شروع: ۱۰ صبح
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹ (چاپ ۹۹)			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).		
	نمره		

	ج- چرا برخی از روزنامه نگاران در دوره قاجار اقدام به انتشار روزنامه های خود در خارج از کشور کردند؟	
۴	مقایسه پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف- دو اندیشه «اعتدالیون» و «دمکرات ها» در جریان انقلاب مشروطه و تشکیل مجلس دوم را مقایسه کنید. ب- تفکر دو گروه فاشیسم و نازیسم (نازی) در اروپای زمان جنگ جهانی دوم را با هم مقایسه کنید.	۲
۵	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی پدیده های تاریخی: (الف - ب - ج) هر کدام ۱ نمره (د ۵/۰ نمره) الف- یک مورد از مهم ترین نتایج قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲ را بنویسید. ب- مهم ترین اقدامات انگلستان برای ممانعت از ملی شدن نفت ایران را بنویسید. (ذکر یک مورد کافی است). ج- مهم ترین اهداف و انگیزه های صدام حسین از حمله نظامی به ایران چه بود؟ (ذکر یک مورد کافی است). د- مهم ترین خواسته های مهاجرین در مهاجرت کبرا به قم چه بود؟ (ذکر یک مورد کافی است)	۳/۵
۶	کار بست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۵/۰ نمره) دخالت عبدالحسین هژیر، وزیر دربار شاهنشاهی، در برگزاری انتخابات شانزدهمین دوره مجلس شورای ملی، باعث اعتراض بسیاری از سوی گروه ها و چهره های سیاسی شد. عده ای از سیاستمداران و روزنامه نگاران به رهبری دکتر محمد مصدق، در اعتراض به دخالت های دولت وقت در ۲۲ مهرماه سال ۱۳۲۸ در کاخ مرمر متحصن شدند. چندی پس از پایان تحصن، افراد متحصن در منزل مصدق جمع شدند. سید حسین فاطمی در سخنانی پیشنهاد تشکیل ائتلاف جبهه ملی را داد و به این ترتیب، جبهه ملی ایران به رهبری محمد مصدق تشکیل شد. این جبهه مهم ترین تشکیلاتی بود که بر مبنای ملی گرایی در ایران به وجود آمد. پس از تشکیل جبهه ملی، علاوه بر هیئت مؤسس، احزاب مختلفی از قبیل حزب ملت ایران، حزب زحمت کشان ملت ایران، حزب مردم ایران، مجمع مسلمانان مجاهد و انجمن اصناف و تجار بازار تهران به آن پیوستند و جبهه واحدی را برای مقابله با استعمار انگلیس، تامین حقوق و منافع ملی از طریق اجرای کامل اصول قانون اساسی و استقرار حکومت مشروطه به وجود آوردند. متن بالا را به دقت بخوانید و به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف- چرا عده ای از سیاستمداران و روزنامه نگاران به رهبری دکتر محمد مصدق در کاخ مرمر معترض شدند؟ ب- جبهه ملی بر چه مبنایی تشکیل شد؟	۱
	سؤالات تشریحی (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	عملیات مرواید توسط کدام یک از یگان های نظامی ایران علیه رژیم بعثی عراق انجام گرفت؟	۵/۰
۸	رضا شاه چه زمانی به مبارزه با سنت های اسلامی پرداخت؟	۱
۹	دو بلوک شرق و بلوک غرب پس از جنگ جهانی دوم توسط کدام کشورها و با چه تفکری شکل گرفت؟	۱
۱۰	نازی ها به رهبری هیتلر بعد از قدرت گیری در آلمان در بُعد روابط خارجی چه شیوه ای در پیش گرفتند؟	۱
۱۱	هدف از شکل گیری دو نهاد «نهضت سوادآموزی» و «جهاد سازندگی» بعد از پیروزی انقلاب اسلامی چه بود؟	۱
۱۲	دانشجویان پیرو خط امام به چه دلایل سفارت آمریکا در تهران را تسخیر کردند؟	۱
۱۳	چرا انگلیسی ها با احداث راه آهن ایران در مسیر شرقی - غربی مخالفت کردند؟	۱
	جمع نمره	۲۰
	«موفق و پیروز باشید.»	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۲۹	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۹ (چاپ ۹۹)		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	به خاطر آوردن الف) صحیح غلط (۰/۷۵) ۱- صحیح ۰/۲۵ درس ۳ ص ۳۳ ۲- صحیح ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۳۳ ۳- غلط ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۵۰ ب) جور کردنی (۰/۷۵) شماره ۱- با گزینه «ج» قرارداد آخال ۰/۲۵ درس ۳ ص ۴۳ شماره ۲- با گزینه «الف» قرارداد ۱۹۱۵ م. ۰/۲۵ درس ۶ ص ۶۸ شماره ۳- با گزینه «د» قرارداد ۱۹۱۹ م. ۰/۲۵ درس ۶ ص ۹۰ ج) جای خالی (۰/۷۵) ۱- محاکم شرع ۰/۲۵ درس ۳ ص ۴۰ ۲- مسیونرهای ۰/۲۵ درس ۴ ص ۵۴ د) چهار گزینه ای (۰/۵) ۱- گزینه «الف» - شریف امامی ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۳۵ ۲- گزینه «ب» - بیت المقدس ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۵۲ ه) پاسخ کوتاه (۰/۵) ۱- آن را موجب تضعیف اسلام یا افزایش نفوذ بهائیان می دانست. ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۲۸ ۲- مارکسیسم ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۳۲	۳
۲	الف- به عقیده میرزا آقاخان کرمانی، مورخان جدید اروپایی با بررسی سیر حوادث و مطالعه علل و نتایج رویدادها به قوانینی دست یافته اند که آن را حکمت تاریخی می نامند. ۱ نمره ب- سبکی از معماری در دوره قاجار که در آن برخی از عناصر معماری فرنگی (اروپایی) با معماری ایرانی ترکیب و تلفیق شده و بناهایی ایجاد شده بود را بناهای کارت پستالی می گفتند. ۱ نمره درس ۴ ص ۵۹	۲
۳	الف- بر اثر غلبه روحیه لجاجت، خود محوری، قدرت طلبی و منفعت جویی های فردی و گروهی به تفرقه و دشمنی تبدیل شد. ۱ نمره ب- به بهانه دفاع از حقوق اقلیت های این کشور ۰/۵ ج- به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان ۰/۵ کلید واژه: ماهیت استبدادی، نبود آزادی بیان درس ۹ ص ۱۲۳ درس ۲ ص ۲۵ درس ۱ ص ۱۲	۲
۴	الف- اعتدالیون مذهب را سدی محکم در برابر ظلم و بی عدالتی می دانستند و اجرای شریعت را در دستور کار خود قرار داده بودند، اما دمکرات ها بر جدایی دین از سیاست تأکید می ورزیدند تا مشروطه را از جنبه های دینی تهی درس ۲	۲
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۲۹	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۹ (چاپ ۹۹)		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	کنند و نهضت را از آرمان های اصیل آن دور سازند. ۱ نمره کلیدواژه: تأکید اعتدالیون به مذهب - اعتقاد دمکرات ها به جدایی دین از سیاست ب- فاشیست ها یک گروه ملی گرای افراطی در ایتالیا بودند که می خواستند دولت تک حزبی قدرتمند و متمرکز در این کشور ایجاد کنند. نازی ها در آلمان قدرت گرفتند. آنان همچون فاشیست ها، ملی گرایانی افراطی و نژادپرست بودند. ۱ نمره کلید واژه: ملی گرای افراطی - دولت تک حزب - نژاد پرست	درس ۵ ص ۷۶
۵	(الف) - هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد. - حضور امام خمینی در صحنه مبارزه موجب شد بسیاری از روحانیون به مبارزات سیاسی روی بیاورند. - علاوه بر روحانیون و دانشگاهیان، اقشار دیگری از جامعه نیز به جمع مبارزان پیوستند. - رهبری امام خمینی به عنوان مرجع دینی برجسته تر شد. - مبارزان به نقش و قدرت مذهب در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند. هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است. (ب) ۱- تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق العاده دستمزد آنان؛ ۲- فرستادن کشتی های جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی؛ ۳- طرح شکایت از ایران در مجامع بین المللی؛ ۴- تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شعب بانک انگلیس، خارج کردن سرمایه های شرکت نفت و تحریم خرید نفت. هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است. (ج) ۱- حاکمیت بر آبراه مهم اروندرود، دسترسی و تسلط بر خلیج فارس و جدایی جزایر سه گانه ابوموسی، تنب کوچک و بزرگ و استان خوزستان از ایران ۲- تضعیف و نابودی انقلاب اسلامی و جلوگیری از انتشار افکار انقلابی در میان مردم عراق و مسلمانان سایر کشورها؛ ۳- رسیدن به رهبری جهان عرب و ایفای نقش ژاندارمری در منطقه. هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است. (د) ۱- برکناری عین الدوله از صدرات ۲- فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران	درس ۱۰ ص ۱۳۰ درس ۹ ص ۱۲۱ درس ۱۲ ص ۱۵۱
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۲۹	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۹ (چاپ ۹۹)		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	۳- تأسیس عدالتخانه ۴- تشکیل دارالشورا (مجلس نمایندگان) هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر یک مورد کافی است.	درس ۵ ص ۶۸
۶	الف- در اعتراض به دخالت های دولت وقت در ۲۲ مهرماه سال ۱۳۲۸ در کاخ مرمر متحصن شدند. ۵/۰ ب- بر مبنای ملی گرایی در ایران به وجود آمد. ۵/۰	درس ۹ ص ۱۹
	سؤالات تشریحی	
۷	دریا دلان نیروی دریایی ارتش ۲۵/۰ با پشتیبانی نیروی هوایی ۲۵/۰	درس ۱۲ ص ۱۵۳
۸	پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، رئیس جمهور آن کشور، ۵/۰ به تقلید از او به مبارزه با همه سنت های اسلامی پرداخت. ۵/۰	درس ۷ ص ۹۷
۹	آمریکا و هم پیمانانش که دارای نظام سرمایه داری بودند بلوک غرب محسوب می شدند. ۵/۰ و شوروی و کشورهای اقماری به همراه شورهای که نظام کمونیستی بر آنها حاکم بود، بلوک شرق را تشکیل دادند. ۵/۰	درس ۸ ص ۱۱۰
۱۰	نازی ها به رهبری هیتلر در بُعد روابط خارجی، علاوه بر بستن پیمان های دو و چند جانبه با برخی کشورها، ۵/۰ برنامه های توسعه طلبانه سرحدی و سرزمینی خود را به پیش بردند. ۵/۰	درس ۸ ص ۱۰۲
۱۱	نهضت سواد آموزی با هدف ترویج فرهنگ سواد آموزی و کاهش و رفع بی سوادی شروع به کار کردند. ۵/۰ جهاد سازندگی برای عمران، آبادانی و رفع فقر و محرومیت از روستاها شکل گرفت. ۵/۰	درس ۱۱ ص ۱۴۱
۱۲	دانشجویان علت اقدام خود را تداوم دشمنی ها و توطئه های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی و دخالت در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورود دبه محمدرضا شاه پهلوی برای سفر به آن کشور اعلام کردند. کلید واژه: دشمنی آمریکا با ایران، توطئه آمریکا علیه انقلاب، دخالت در امور داخلی ایران، اجازه به شاه درس ۱۱ ص ۱۴۰	۱
۱۳	چون مسیر شرقی - غربی راه آهن می توانست دسترسی زمینی به هندوستان را برای دشمنان انگلستان تسهیل کند ۵/۰ و این با منافع انگلستان در شرق در تضاد بود. ۵/۰	درس ۷ ص ۹۶
۲۰	ضمن خسته نباشید به همکاران محترم، نظر آنان در تصحیح اوراق صائب است.	

توجه: منظور از کلید واژه این است که اگر دانش آموزان در پاسخ به سؤالات، فقط به موارد ذکر شده در کلید واژه اشاره کرده باشند، نمره کامل تعلق بگیرد.